

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-508-5-52>

Секержинська Олена, мистецтвознавець; Хорунжа Галина, історик мистецтва, незалежний дослідник, Львів, Україна

МЕДАЛЬЄРСТВО У ХУДОЖНІЙ ПРАКТИЦІ ЮРІЯ ДВОРНИКА: ОБРАЗНО- ТЕМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

Ключові слова: Юрій Дворник, медальєрство, формотворення, концептуальний підхід.

Sekerzhynska Olena, art historian; Halyna Horunzha, art historian, independent researcher

MEDAL ART IN THE ARTISTIC PRACTICE OF YURIY DVORNYK: IMAGERY AND THEMATIC FEATURES

Abstract. Artist Yuriy Dvornyk, one of the distinguished educators of the Lviv National Academy of Arts, developed a unique artistic concept throughout his life. As both a sculptor, he paid particular attention to the creation of medals, including both portrait and symbolic-thematic works.

Key words: Yuriy Dvornyk, medal art, form creation, conceptual approach.

Дослідження людини методами образотворення було визначальним для практики скульптора та графіка Юрія Володимировича Дворника (1939 – 2021). Поєднання педагогічної діяльності з мистецькою, постійне самовдосконалення ще на ранніх етапах творчості стали передумовою особливого інтересу до медальєрства Юрія Дворника. Свою творчу діяльність в царині скульптури Юрій Дворник починав саме з медальєрства, вже на початку 1970-х виробив власну творчу манеру, що полягала у складній фактурі поверхні, з якої виринає зображення. Так, ще у 1970-і роки роботи художника почали активно експонувати на всесоюзних виставках та закупляти до фондів колекцій провідних музеїв. З огляду на контекст середовища, у якому жив та працював Юрій Дворник, результати практик мистця суттєво відмінні від того, що можна трактувати, як «львівську школу скульптури». З останньою у художника були наріжні розходження, адже на думку мистця недоцільним було зведення традиції до групи формальних прийомів, а пошук оригінального пластичного трактування з огляду на найширший діапазон творчих досвідів, зокрема, Олександра Архипенка, Ернста Барлаха, Теодора Бальдена, Константина Бранкузі, Шарля Деспю, Ксаверія Дуніковського, Георга Колбе, Вільгельма Лембрука, Олександра Матвеева. Тут варто наголосити, що у жодному

випадку автор не звертався до поверхневого опрацювання, а ретельно вивчав механізми, що перетворювали ідеї у форму, відтак результати роботи не мають безпосередніх аналогій й є оригінальними та самобутніми. Увага до асоціативних пошуків, експерименти з формою, вільне трактування образотворення, а також звернення до візуалізації ідей та персоналій надрегіонального контексту зафіксовані у медалях-портретах, зокрема Данте Алігері, Гійома Аполінера, Людвіга ван Бетховена, Джузеппе Гарібальді, Діонісія, Миколи Гоголя, Фрідріха Ніцше, Федеріко Гарсія Лорки, Джалаладдіна Румі, Мігеля де Сервантеса, Сальвадора Далі. З огляду на тривалу педагогічну роботу та активне консультування молодших поколінь скульпторів та живописців, індивідуальна практика Юрія Дворника, її практичні результати не стали герметичним явищем, а прикладом того, як необхідно розвивати свою художню діяльність. Адже, створити свій світ, складний й глибокий, це, безперечно ключові завдання справжнього мистця.